

СТРАТЕГІЧНІ ТРАЄКТОРІЇ ІНТЕГРАЦІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Пилипенко Надія Миколаївна, кандидат економічних наук

доцент кафедри економіки та підприємництва, Сумський національний аграрний університет, Україна

ORCID: [0000-0002-1064-389X](https://orcid.org/0000-0002-1064-389X)

Воліна Олександра, студентка

Сумський національний аграрний університет, Суми, Україна

Розвиток штучного інтелекту, як ключової технології цифрової трансформації бізнесу, вимагає стратегічного бачення його інтеграції у бізнес-процеси. Стратегічні траєкторії інтеграції штучного інтелекту повинні враховувати внутрішні сильні сторони і слабкості українських підприємств, а також зовнішні можливості та загрози, що формуються під впливом глобальних і локальних факторів.

В різних галузях застосування штучного інтелекту може приносити специфічні вигоди [1;2;3]. Кожна галузь має свої специфічні точки прикладання ШІ, але спільним результатом є підвищення ефективності та зниження витрат. Використання можливостей ШІ у зазначених секторах здатне стати драйвером економічного зростання України, підвищити продуктивність і закласти основу для післявоєнного технологічного стрибка країни [1;3]. Враховуючи стан інтеграції ШІ в українському бізнес-середовищі, постала необхідність розробки адаптивної моделі впровадження штучного інтелекту. Така модель має враховувати різномірневу цифрову зрілість підприємств, специфіку галузевих потреб, обмеження ресурсного характеру та потенціал для масштабування інновацій. Запропонована модель інтеграції ШІ спрямована на забезпечення поступового й контрольованого переходу від початкових стадій автоматизації бізнес-процесів до повноцінного використання можливостей інтелектуальних

систем, з акцентом на мінімізацію ризиків та оптимізацію інвестиційних рішень (рис.1).

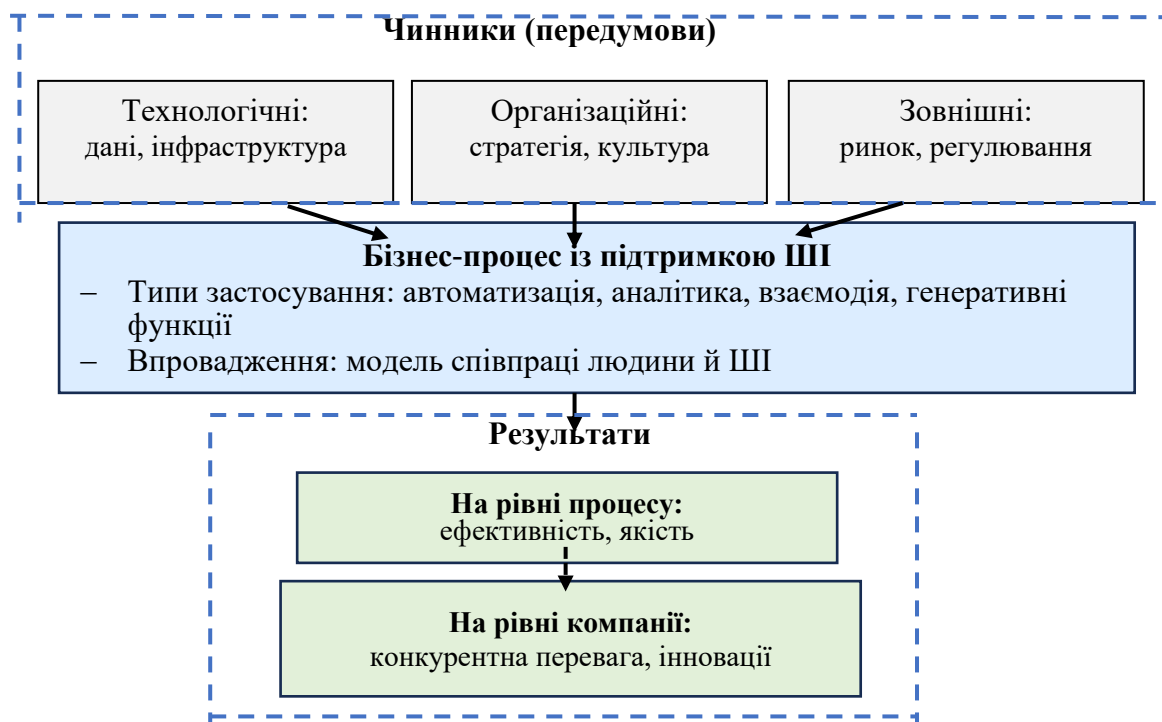


Рис. 1. Модель інтеграції ШІ в бізнес-процеси

**розроблено авторами*

Модель відображає основні елементи успішної інтеграції: передумови, самі бізнес-процеси, посилені ШІ, а також результати у вигляді ефектів для процесів і підприємства в цілому. Впровадження здійснюється в рамках моделі співпраці людини і ШІ (поєднання штучного і людського інтелекту). Дорожня карта впровадження ШІ на практиці може бути представлена як послідовність етапів. Кожен етап містить чітко окреслені завдання (рис.2).

Така поетапна реалізація відповідає принципам адаптивної моделі – переходу до наступного кроку лише після досягнення необхідної зрілості на попередньому. Кожен етап завершується оцінкою результатів і за потреби – коригуванням подальшого плану (ітеративний цикл вдосконалення).

Таким чином, запропонована адаптивна модель поєднує стратегічне планування, поетапне впровадження і безперервне навчання, враховуючи характерні для України умови – обмежені ресурси багатьох підприємств,

швидкоплинність зовнішнього середовища та необхідність поступового нарощування компетенцій.

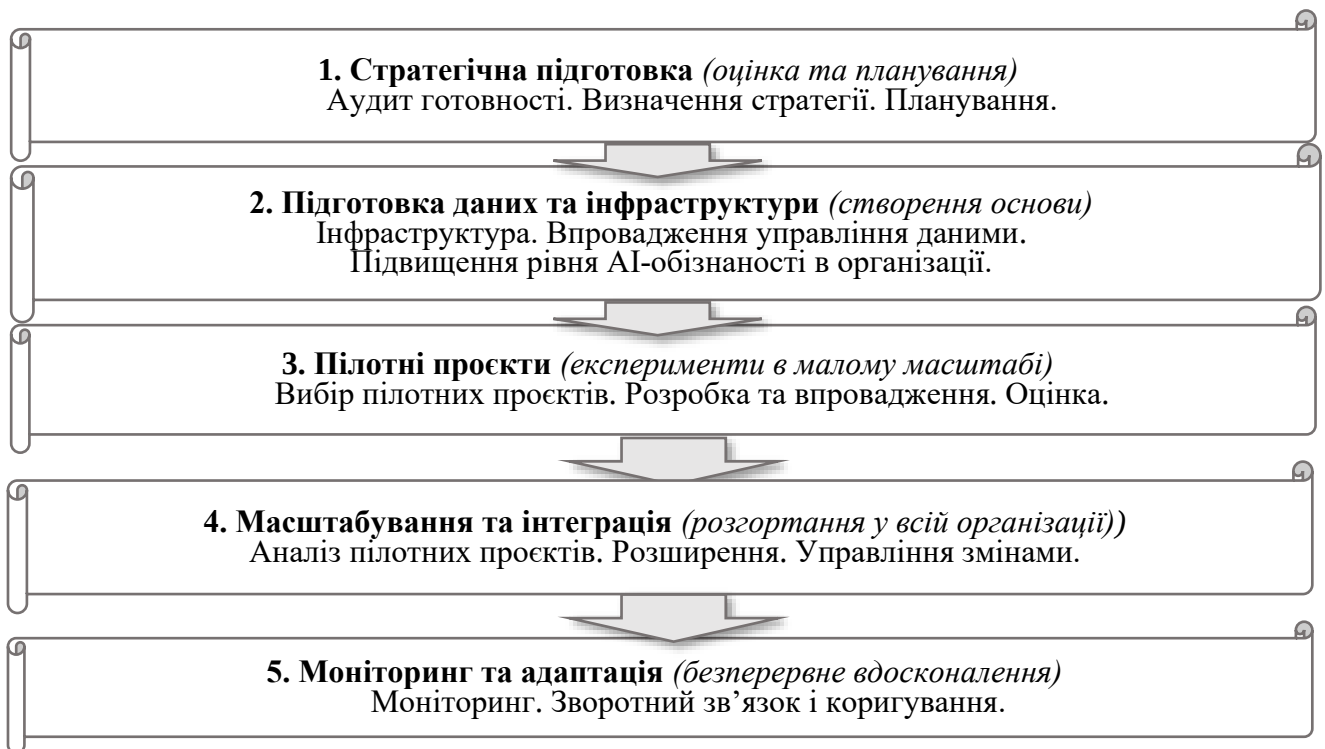


Рисунок 2. Дорожня карта поетапного впровадження ШІ в бізнес-процеси підприємства *розроблено авторами

Список літератури:

1. Pylypenko, N., Yefanov, V., & Klochko, T. (2026). Artificial intelligence in wartime Ukraine: business adoption, investment intentions, and labour-market expectations. *Baltic Journal of Economic Studies*, 12(2), 333-345. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2026-12-2-333-345>
2. Єршова, О. (2025). Використання штучного інтелекту для оптимізації бізнес-процесів підприємства в контексті сталого розвитку. *Журнал стратегічних економічних досліджень*, No 2(25), 2025. 47-61. <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2025.2.6>
3. Pylypenko, V., Pylypenko, N., Slobozhan, O., Nahorna, O., & Tkachenko, B. (2024). Social inclusion in driving sustainable growth within united territorial communities. *Grassroots Journal of Natural Resources*, 7(3), <https://doi.org/10.33002/nr2581.6853.0703ukr21>